

1. Τι είναι ο καρκίνος HR+/HER2 ; Μιλήστε μας γι' αυτόν να τον γνωρίσουμε

Ένα από τα χαρακτηριστικά του καρκίνου του μαστού που λαμβάνουμε υπόψη μας ως ογκολόγοι για τη θεραπευτική του αντιμετώπιση είναι το αν τα καρκινικά κύτταρα έχουν στην επιφάνειά τους ορμονικούς υποδοχείς, (Hormone Receptors, HR), που σημαίνει ότι τα κύτταρα αυτά «τρέφονται» από τις γυναικείες ορμόνες, κυρίως τα οιστρογόνα και την προγεστερόνη. Αυτοί οι όγκοι ονομάζονται ορμονοευαίσθητοι (Σύμβολο: HR+), που σημαίνει ότι η ανάπτυξή τους εξαρτάται από τα οιστρογόνα και την προγεστερόνη. Αντίστοιχα, το HER2 είναι μια πρωτεΐνη που βρίσκεται στην επιφάνεια του καρκινικού κυττάρου και του προσδίδει επιθετικά χαρακτηριστικά.

2. Πόσες γυναίκες πάσχουν από τον καρκίνο HR+/HER2;

Περίπου 60-65% των γυναικών με καρκίνο του μαστού έχουν ορμονοευαίσθητη νόσο (HR+) κι ένα ποσοστό 15-20% από αυτές έχουν και την HER2 θετική πρωτεΐνη. Αυτό σημαίνει ότι περίπου 10-15% του συνόλου των γυναικών με καρκίνο του μαστού έχουν ταυτόχρονα ορμονοευαίσθητη και HER2 θετική νόσο (HR+/HER2+).

3. Ποιος είναι ο επιπολασμός του καρκίνου του μαστού; Τι αναφέρουν τα τελευταία δεδομένα;

Ο καρκίνος του μαστού αποτελεί δυστυχώς τη συχνότερη κακοήθη νεοπλασία στις γυναίκες στο δυτικό κόσμο. Υπολογίζεται ότι περίπου μια στις οκτώ γυναίκες στις αναπτυγμένες χώρες θα νοσήσει σε κάποια φάση της ζωής της από καρκίνο του μαστού. Ευτυχώς σήμερα η έγκαιρη διάγνωση και θεραπευτική παρέμβαση σώζει τη ζωή της συντριπτικής πλειοψηφίας των γυναικών αυτών.

4. Για **ποιο** λόγο εμφανίζεται; Τι νεότερα επιστημονικά δεδομένα υπάρχουν σχετικά;

Δεν είναι γνωστό γιατί κάποιες γυναίκες εμφανίζουν καρκίνο του μαστού και κάποιες άλλες όχι. Γνωστούς παράγοντες κινδύνου αποτελούν το οικογενειακό ιστορικό καρκίνου μαστού ή ωοθηκών, η παχυσαρκία, η ατεκνία, η προχωρημένη ηλικία πρώτης εγκυμοσύνης, η πρώιμη εμμηναρχή και η όψιμη εμμηνόπαυση.

5. Πως εντοπίζεται ο καρκίνος του μαστού;

Η προληπτική ετήσια μαστογραφία σε γυναίκες 40-65 ετών, σε συνδυασμό με το υπερηχογράφημα μαστού σε νεότερες γυναίκες, αποτελεί το καλύτερο διαγνωστικό μέσο για την πρώιμη διάγνωση του καρκίνου του μαστού όταν ακόμη αυτός είναι ασυμπτωματικός.

6. Ο ασθενής πως θα το εντοπίσει;

Φαίνεται ότι η αυτοεξέταση του μαστού από την ίδια τη γυναίκα, ακόμη και όταν γίνεται μετά από κατάλληλη εκπαίδευση, δεν αποτελεί τον καταλληλότερο και πιο ευαίσθητο τρόπο για τη διάγνωση του καρκίνου του μαστού. Για το σκοπό αυτό, η διενέργεια μαστογραφίας και υπερήχου μαστού αποτελεί απαραίτητη μέθοδο για την ασφαλή διάγνωση του καρκίνου του μαστού.

7. Σε ποιες εξετάσεις πρέπει να υποβληθούν οι ασθενείς με καρκίνου του μαστού ;

Σε όλες τις γυναίκες που διαγιγνώσκονται με καρκίνο του μαστού, πρέπει να γίνονται οι εξετάσεις σταδιοποίησης, δηλαδή να καθοριστεί επακριβώς το στάδιο της νόσου. Αυτές οι εξετάσεις περιλαμβάνουν αιματολογικό και βιοχημικό έλεγχο, αξονικές τομογραφίες θώρακος και κοιλίας, και, εφόσον υπάρχουν σχετικά συμπτώματα, σπινθηρογράφημα οστών και αξονική τομογραφία εγκεφάλου

8. Πως αντιμετωπίζεται ο καρκίνος του μαστού;

Υπάρχουν αποτελεσματικές θεραπείες; Τι προσφέρουν στον ασθενή;

Ο καρκίνος του μαστού αντιμετωπίζεται με συνδυασμό των κάτωθι θεραπειών: χειρουργική επέμβαση, χημειοθεραπεία, ακτινοθεραπεία, ορμονοθεραπεία και βιολογική (στοχεύουσα) θεραπεία. Οι θεραπείες αυτές προσφέρουν την δυνατότητα ίασης στην πρώιμη νόσο, και σημαντική παράταση επιβίωση στη μεταστατική νόσο.

9. Το **κόστος** θεραπείας στη δύσκολη οικονομική συγκυρία που περνά η χώρα είναι μεγάλης σημασίας. Η προτεινόμενη θεραπευτική προσέγγιση είναι και οικονομικά προσιτή;

Οι ασθενείς που είναι ασφαλισμένοι στον ΕΟΠΥΥ δικαιούνται πρόσβαση σε όλα τα ογκολογικά φάρμακα για τον καρκίνο του μαστού με μηδενική συμμετοχή, δηλαδή δωρεάν. Έτσι, παρά τη δύσκολη οικονομική συγκυρία, σχεδόν όλοι οι ασθενείς έχουν πρόσβαση στις ενδεδειγμένες θεραπείες στη χώρα μας. Για τις ανασφάλιστες ασθενείς η χορήγηση τους μπορεί να γίνει

μέσω ταμείου πρόνοιας ή μέσω ανθρωπιστικών προγραμμάτων για ανασφάλιστους ασθενείς.

10. Πως αντιμετωπίζεται ο καρκίνος *HR+/HER2* ;

Υπάρχουν αποτελεσματικές θεραπείες; Τι προσφέρουν στον ασθενή;
Ποια είναι τα χαρακτηριστικά τους;

Ο ορμονοευαίσθητος καρκίνος μαστού (HR+) που παρουσιάζει και έκφραση της πρωτεΐνης HER2, αντιμετωπίζεται, αναλογα με την περίπτωση , με ένα συνδυασμό χειρουργικής επέμβασης, χημειοθεραπείας, ορμονοθεραπείας, που στόχο έχει να ελαττώσει τα επίπεδα των οιστρογόνων στο αίμα, και βιολογικής θεραπείας με ένα μονοκλωνικό αντίσωμα που στοχεύει την πρωτεΐνη HER2. Τα αποτελέσματα αυτού του θεραπευτικού συνδυασμού σήμερα μπορούν να θεραπεύσουν ένα πολύ σημαντικό ποσοστό γυναικών με HR+/HER2+ νόσο και τα αποτελέσματα αυτά βελτιώνονται συνεχώς με την έλευση νέων πρωτοποριακών φαρμάκων.

Γιάννης Μούντζιος MD, MSc, PhD

Παθολόγος Ογκολόγος

251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας